

Parlamentul
Republicii Moldova

DC nr. 3
„10” februarie 2019

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia juridică numiri și imunități

AMENDAMENT

la proiectul Legii pentru modificarea și
completarea unor acte legislative
nr. 301 din 01.07.2016

În temeiul dispozițiilor art. 65 alin. (2) și în coroborare cu art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996, în rezultatul examinării proiectului de lege în referință, precizăm faptul că din data înregistrării inițiativei legislative și pe parcursul examinării acesteia în cadrul Parlamentului au fost înaintate mai multe amendamente, inclusiv proiectul a fost reexaminat de către inițiator, Ministerul Justiției, care a prezentat o variantă consolidată și sistematizată conceptual.

În acest, prezentăm următoarele propuneri conceptuale cu titlu de amendament:

1. Articolul I al proiectului va avea următorul cuprins:

„Art. I. - Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

2. La articolul 77 alineatul (1) litera d), cuvintele „ură socială, națională, rasială sau religioasă” se substituie cu cuvintele „prejudecată”.

3. Se completează cu articolele 134¹⁴, 134¹⁵ cu următorul cuprins:

„Articolul 134¹⁴. Motive de prejudecată

(1) Prin motive de prejudecată, se înțeleg idei preconceptuate ale făptuitorului bazate pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, gen, limbă, religie sau convingeri religioase, opinii politice, dizabilitate, orientare sexuală, identitate de gen, stare de sănătate, vîrstă, stare civilă, indiferent dacă fapta este comisă în privința persoanei care posedă astfel de caracteristici protejate, în privința bunurilor acesteia sau asociate cu aceasta sau în privința persoanei care acordă suport persoanelor ce posedă astfel de caracteristici protejate ori se asociază cu acestea, această asociere fiind una reală sau percepută ca fiind reală.

(2) Prezența în profilul victimei a anumitor caracteristici protejate nu va constitui în sine o bază suficientă pentru a concluda că s-a comis o infracțiune motivată de prejudecată.

(3) Se consideră că infracțiunea s-a comis din motive de prejudecată indiferent de faptul dacă făptuitorul s-a condus integral sau doar parțial de astfel de motive, fiind prezente și alte motive.

Articolul 134¹⁵. Persoana cu dizabilități

Prin persoană cu dizabilități se înțelege persoana definită astfel prin Legea nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.”.

4. La articolul 135¹ alineatul (1) litera e), cuvintele „formă de violență sexuală” se substituie cu cuvintele „acțiune violentă cu caracter sexual”.

5. Se completează cu articolul 135² cu următorul cuprins:

„Articolul 135². Propaganda genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității

(1) Propaganda genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității, adică răspîndirea publică a informației, inclusiv prin intermediul unui sistem informatic sau orice alte acțiuni publice orientate spre negarea totală sau parțială, încuviințarea ori justificarea infracțiunilor de genocid sau ale infracțiunilor împotriva umanității recunoscute printr-o hotărîre a unui tribunal internațional înființat prin instrumente internaționale și a cărei competență este recunoscută de către Republica Moldova, făcute într-o manieră care poate provoca comiterea unor infracțiuni cu aplicarea violenței,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani aplicată persoanei fizice, persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea ei.

(2) Nu se consideră propagandă a genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității fapta săvîrșită în cadrul activității de cercetare științifică obiectivă și prezentarea argumentelor factuale în scopul dezbaterii științifice sau exprimării artistice.”.

6. La articolul 145 alineatul (2) litera l), cuvintele „ură socială, națională, rasială sau religioasă” se substituie cu cuvintele „prejudecată”.

7. La articolul 150, alineatul (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) din motive de prejudecată.”.

8. La articolul 151 alineatul (2) litera i), cuvintele „ură socială, națională, rasială sau religioasă” se substituie cu cuvintele „prejudecată”.

9. La articolul 152 alineatul (2) litera j), cuvintele „ură socială, națională, rasială sau religioasă” se substituie cu cuvintele „prejudecată”.

10. Articolul 155:

alineatul unic devine alineatul (1);

la alineatul (1), după cuvintele „sau a sănătății” se completează cu cuvintele „săvârșită inclusiv prin intermediul unui sistem informatic”;

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată, se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 4 ani.”.

11. La articolul 158, alineatul (3) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) din motive de prejudecată.”.

12. La articolul 160, alineatul (3) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) au fost săvârșite din motive de prejudecată, ”.

13. Articolul 162 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată, se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 900 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 240 de ore.”.

14. Articolul 163 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 pînă la 3 ani.”.

15. La articolul 164, alineatul (2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) din motive de prejudecată.”.

16. La articolul 165, alineatul (2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) din motive de prejudecată.”.

17. La articolul 166, alineatul (2) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) din motive de prejudecată.”.

18. La articolul 166¹, alineatul (2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) săvârșite din motive de prejudecată.”.

19. Articolul 167:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată

se pedepsește se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.”.

20. La articolul 168, alineatul (2) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) din motive de prejudecată,”.

21. La articolul 169, alineatul (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) din motive de prejudecată,”.

22. La articolul 171, alineatul (2) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) săvîrșit din motive de prejudecată,”.

23. La articolul 172, alineatul (2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) săvîrșite din motive de prejudecată,”.

24. Articolul 173:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Aceeași faptă săvîrșită din motive de prejudecată,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 4 ani.”.

25. La articolul 177, alineatul (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) din motive de prejudecată,”.

26. La articolul 178, alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) din motive de prejudecată,”.

27. La articolul 184, alineatul (2) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) săvîrșită din motive de prejudecată;”.

28. La articolul 187, alineatul (2) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) din motive de prejudecată,”.

29. La articolul 188, alineatul (2) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) din motive de prejudecată,”.

30. Articolul 193:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:
„(2) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată,
se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 pînă la 1500 unități
convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240
de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.”.

31. La articolul 197 alineatul (2) litera b), cuvintele „ură socială, națională,
rasială sau religioasă” se substituie cu cuvîntul „prejudecată”.

32. La articolul 206, alineatul (2) se completează cu litera g) cu următorul
cuprins:

„g) de motive de prejudecată.”.

33. La articolul 211, alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul
cuprins:

„d) din motive de prejudecată.”.

34. La articolul 212, alineatul (3) se completează cu litera c) cu următorul
cuprins:

„c) din motive de prejudecată.”.

35. La articolul 215, dispoziția alineatului (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Aceleași fapte soldate din imprudență cu vătămarea gravă sau medie a
sănătății, cu decesul persoanei sau din motive de prejudecată.”.

36. La articolul 222 alineatul (2) litera b), cuvintele „ură socială, națională,
rasială sau religioasă” se substituie cu cuvîntul „prejudecată”.

37. La articolul 259, alineatul (2) se completează cu litera g¹) cu următorul
cuprins:

„g¹) din motive de prejudecată.”.

38. Articolul 282 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată,
se pedepsește cu închisoare de la 6 la 9 ani.”.

39. La articolul 287, alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul
cuprins:

„d) din motive de prejudecată.”.

40. La articolul 288, alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul
cuprins:

„d) din motive de prejudecată.”.

41. La articolul 327, alineatul (2) se completează cu litera d) cu următorul
cuprins:

„d) săvârșită din motive de prejudecată.”.

42. La articolul 328 alineatul (2) se completează cu litera b¹) cu următorul
cuprins:

„b¹) de motive de prejudecată.”.

43. Articolul 346 va avea următorul cuprins:

„Articolul 346. Incitarea la acțiuni violente pe motive de prejudecată

(1) Acțiunile intenționate, îndemnurile publice, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-media, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, îndreptate spre incitarea la ură, violență ori discriminare, bazate pe motive de prejudecată,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 pînă la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 an pînă la 3 ani.

(2) Nu se consideră incitarea la acțiuni violente pe motive de prejudecată acțiunile făcute ca parte a unui discurs sau a dezbaterilor publice cu o justificare rezonabilă și obiectivă privind probleme de religie, educație, cercetare științifică obiectivă, politice sau alte chestiuni de interes public, inclusiv în contextul protestelor pașnice.”.

2. Articolul II al proiectului va avea următorul cuprins:

„Art. II. - Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 43, alineatul (1) se completează cu litera h) cu următorul cuprins:

„h) săvîrșirea contravenției din motive de prejudecată.”.

2. Se completează cu Capitolul V¹ cu următorul cuprins:

„Capitolul V¹

ÎNȚELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN PREZENTUL COD”

3. Se completează cu articolul 46¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 46¹. Dispoziții generale

Ori de cîte ori legea contravențională folosește un termen sau o expresie dintre cele definite în prezentul capitol, înțelesul lor este conform prevederilor ce urmează.”.

4. Se completează cu articolul 46² cu următorul cuprins:

„Articolul 46². Motive de prejudecată

(1) Prin motive de prejudecată, se înțeleg idei preconcepute ale făptuitorului bazate pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, gen, limbă, religie sau convingeri religioase, opinii politice, dizabilitate, orientare sexuală, identitate de gen, stare de sănătate, vîrstă, stare civilă, statut de migrant sau azilant, indiferent dacă fapta este comisă în privința persoanei care posedă astfel de caracteristici protejate, în privința bunurilor acesteia sau asociate cu aceasta sau în privința persoanei care acordă suport persoanelor ce posedă astfel de caracteristici protejate ori se asociază cu acestea, această asociere fiind una reală sau percepută ca fiind reală.

(2) Prezența în profilul victimei a anumitor caracteristici protejate nu va constitui în sine o bază suficientă pentru a concluda că s-a comis o faptă motivată de prejudecată.

(3) Se consideră că fapta s-a comis din motive de prejudecată indiferent de faptul dacă făptuitorul s-a condus integral sau doar parțial de astfel de motive, fiind prezente și alte motive.”.

5. Articolul 69:

la alineatul (2), după cuvîntul „mass-media” se completează cu cuvintele „în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic”;
se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Faptele prevăzută de alin. (1) sau (2) săvîrșite din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 pînă la 60 de ore.”.

6. Articolul 70:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Fapta prevăzută de alin. (1) săvîrșită din motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 pînă la 60 de ore, sau cu arest contravențional de pînă la 15 zile, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 6 luni la un an.”.

7. Articolul 75:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Fapta prevăzută de alin. (1) săvîrșită din motive de prejudecată,
se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale.”.

8. Articolul 78 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Faptele prevăzute de alin. (1) sau (2) săvîrșite din motive de prejudecată, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 pînă la 60 de ore, sau cu arest contravențional pînă la 15 zile.”.

9. Articolul 104:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Fapta prevăzută de alineatul (1) săvârșită din motive de prejudecată, se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 pînă la 60 de ore.”.

10. Articolul 312:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Fapta prevăzută la alin. (1) săvârșită din motive de prejudecată, se sancționează cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.”.

11. Articolul 354:

alineatul unic devine alineatul (1);

se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Fapta prevăzută de alin. (1) săvârșită din motive de prejudecată, se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 pînă la 60 de ore.”

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

Doina German
Mihail Popșoi
Radu Moraru

S. Gh
R. Gh
Z. Gh